

5.3 ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

Ασκήσεις σχολικού βιβλίου σελίδας 184 – 185

Α' Ομάδας

1.

Στο ίδιο σύστημα αξόνων να παραστήσετε γραφικά τις συναρτήσεις

$$f(x) = \log_2 x \quad \text{και} \quad g(x) = \log_{\frac{1}{2}} x$$

Τι παρατηρείτε; Να δικαιολογήσετε την απάντηση.

Λύση

Πίνακας τιμών για τη συνάρτηση

$$f(x) = \log_2 x$$

x	1/4	1/2	1	2	4
y	-2	-1	0	1	2

Μπορούμε να συνεχίσουμε με περισσότερα σημεία.

Έτσι θα έχουμε τη μορφή της C_f

Πίνακας τιμών για τη συνάρτηση

$$g(x) = \log_{\frac{1}{2}} x$$

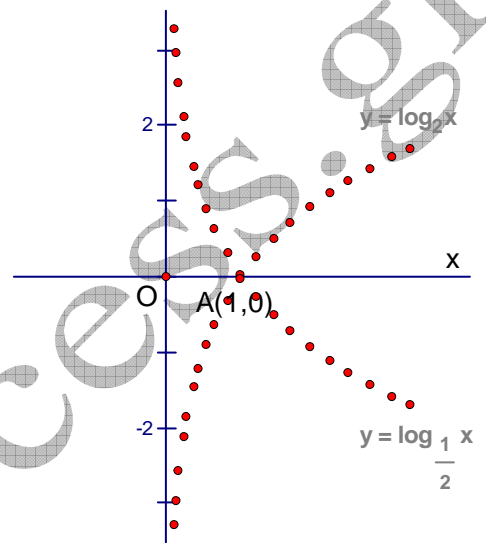
x	1/4	1/2	1	2	4
y	2	1	0	-1	-2

Μπορούμε να συνεχίσουμε με περισσότερα σημεία. Έτσι θα έχουμε τη μορφή της C_g

Παρατηρούμε ότι οι C_f και C_g είναι συμμετρικές ως προς τον άξονα $x'x$

$$\text{Αυτό συμβαίνει διότι} \quad g(x) = \log_{\frac{1}{2}} x = \frac{\log_2 x}{\log_2 \frac{1}{2}} =$$

$$= \frac{\log_2 x}{\log_2 1 - \log_2 2} = \frac{\log_2 x}{0 - 1} = -\log_2 x = -f(x)$$

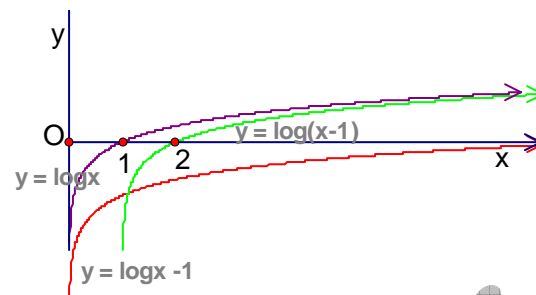

2.

Στο ίδιο σύστημα αξόνων να παραστήσετε γραφικά τις συναρτήσεις
 $f(x) = \log x$, $g(x) = \log x - 1$ και $h(x) = \log(x-1)$

Λύση

Μετακινούμε τη C_f κατακόρυφα
κατά μία μονάδα προς τα κάτω,
οπότε έχουμε τη C_g .

Μετακινούμε τη C_f οριζόντια
κατά μία μονάδα προς τα δεξιά,
οπότε έχουμε τη C_h .

3.i)

Να προσδιορίσετε την εκθετική συνάρτηση $f(x) = a^x$ και τη λογαριθμική
συνάρτηση $g(x) = \log_a x$, των οποίων οι γραφικές παραστάσεις περνούν από το
σημείο $A(2, 4)$.

Λύση

$$A \in C_f \Leftrightarrow 4 = a^2 \Leftrightarrow 2^2 = a^2 \Leftrightarrow a = 2$$

$$\text{Άρα } f(x) = 2^x$$

$$A \in C_g \Leftrightarrow 4 = \log_a 2 \Leftrightarrow a^4 = 2 \Leftrightarrow a = \sqrt[4]{2}$$

$$\text{Άρα } g(x) = \log_{\sqrt[4]{2}} x$$

3.ii)

Να προσδιορίσετε την εκθετική συνάρτηση $f(x) = a^x$ και τη λογαριθμική
συνάρτηση $g(x) = \log_a x$, των οποίων οι γραφικές παραστάσεις περνούν από το
σημείο $B(-2, 4)$.

Λύση

$$B \in C_f \Leftrightarrow 4 = a^{-2} \Leftrightarrow 2^2 = \frac{1}{a^2}$$

$$2^2 = \left(\frac{1}{a}\right)^2$$

$$2 = \frac{1}{a} \Leftrightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$\text{Άρα } f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x$$

$$B \in C_g \Leftrightarrow 4 = \log_a(-2) \quad \text{αδύνατη}$$

3.iii)

Να προσδιορίσετε την εκθετική συνάρτηση $f(x) = a^x$ και τη λογαριθμική συνάρτηση $g(x) = \log_a x$, των οποίων οι γραφικές παραστάσεις περνούν από το σημείο $\Gamma(2, -4)$.

Λύση

$$\Gamma \in C_f \Leftrightarrow -4 = a^2 \quad \text{αδύνατη}$$

$$\Gamma \in C_g \Leftrightarrow -4 = \log_a 2 \Leftrightarrow a^{-4} = 2$$

$$\frac{1}{a^4} = 2$$

$$\left(\frac{1}{a}\right)^4 = 2$$

$$\frac{1}{a} = \sqrt[4]{2} \Leftrightarrow a = \frac{1}{\sqrt[4]{2}}$$

$$\text{Άρα } g(x) = \log_{\frac{1}{\sqrt[4]{2}}} x$$

3.iv)

Να προσδιορίσετε την εκθετική συνάρτηση $f(x) = a^x$ και τη λογαριθμική συνάρτηση $g(x) = \log_a x$, των οποίων οι γραφικές παραστάσεις περνούν από το σημείο $\Delta(-2, -4)$.

Λύση

$$\Delta \in C_f \Leftrightarrow -4 = a^{-2} \Leftrightarrow -4 = \frac{1}{a^2} \quad \text{αδύνατη}$$

$$\Delta \in C_g \Leftrightarrow -4 = \log_a (-4) \quad \text{αδύνατη}$$

4.

Η ευαισθησία ενός φωτογραφικού φιλμ μετριέται σε μονάδες ASA ή σε μονάδες DIN. Αν x μονάδες ASA συνδέονται με y μονάδες DIN με τον τύπο $y = 1 + 10 \log x$, να φτιάξετε έναν πίνακα τιμών της παραπάνω συνάρτησης για $x = 50, 100, 200, 400, 800, 1600$ ASA. Τι παρατηρείτε; (Δίνεται ότι $\log 2 = 0,3$)

Λύση

$$\begin{aligned} \text{Για } x = 50, \text{ είναι } \log x &= \log 50 = \log \frac{100}{2} \\ &= \log 100 - \log 2 \\ &= \log 10^2 - 0,3 \\ &= 2 \log 10 - 0,3 = 2 - 0,3 = 1,7 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 1,7 = 1 + 17 = 18$$

$$\text{Για } x = 100, \text{ είναι } \log x = \log 100 = \log 10^2 = 2 \log 10 = 2$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 2 = 21$$

$$\begin{aligned} \text{Για } x = 200, \text{ είναι } \log x &= \log 200 = \log(2 \cdot 10^2) = \log 2 + \log 10^2 \\ &= 0,3 + 2 \log 10 = 0,3 + 2 = 2,3 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 2,3 = 1 + 23 = 24$$

$$\begin{aligned} \text{Για } x = 400, \text{ είναι } \log x &= \log 400 = \log(4 \cdot 10^2) = \log 2^2 + \log 10^2 \\ &= 2 \log 2 + 2 \log 10 = 2 \cdot 0,3 + 2 = 0,6 + 2 = 2,6 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 2,6 = 1 + 26 = 27$$

$$\begin{aligned} \text{Για } x = 800, \text{ είναι } \log x &= \log 800 = \log(8 \cdot 10^2) = \log 2^3 + \log 10^2 \\ &= 3 \log 2 + 2 \log 10 = 3 \cdot 0,3 + 2 = 0,9 + 2 = 2,9 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 2,9 = 1 + 29 = 30$$

$$\begin{aligned} \text{Για } x = 1600, \text{ είναι } \log x &= \log 1600 = \log(16 \cdot 10^2) = \log 2^4 + \log 10^2 \\ &= 4 \log 2 + 2 \log 10 = 4 \cdot 0,3 + 2 = 1,2 + 2 = 3,2 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } y = 1 + 10 \cdot 3,2 = 1 + 32 = 33$$

x	50	100	200	400	800	1600
y	18	21	24	27	30	33

Παρατηρούμε ότι, ενώ οι τιμές του x είναι διαδοχικοί όροι γεωμετρικής προόδου με λόγο 2, οι τιμές του y είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου με διαφορά 3.

5.i)

Να λυθεί η εξίσωση $\log(x+1) + \log(x-1) = \log 2$

Λύση

Περιορισμοί: Πρέπει $x+1 > 0$ και $x-1 > 0 \Leftrightarrow$
 $x > -1$ και $x > 1 \Leftrightarrow x > 1$

$$\log(x+1) + \log(x-1) = \log 2 \Leftrightarrow \log[(x+1)(x-1)] = \log 2$$

$$(x+1)(x-1) = 2$$

$$x^2 - 1 = 2$$

$$x^2 = 3 \Leftrightarrow x = \sqrt{3}$$

5.ii)

Να λυθεί η εξίσωση $\log(x-1) + \log x = 1 - \log 5$

Λύση

Περιορισμοί: Πρέπει $x-1 > 0$ και $x > 0 \Leftrightarrow$
 $x > 1$ και $x > 0 \Leftrightarrow x > 1$

$$\log(x-1) + \log x = 1 - \log 5 \Leftrightarrow \log[(x-1)x] = \log 10 - \log 5$$

$$\log[(x-1)x] = \log \frac{10}{5}$$

$$(x-1)x = 2$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$\Delta = 1 + 8 = 9, \quad x = \frac{1 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2} = 2 \text{ ή } -1 \text{ που απορρίπτεται.}$$

5.iii)

Να λυθεί η εξίσωση $\log x^2 = (\log x)^2$

Λύση

Περιορισμός: Πρέπει $x > 0$

$$\log x^2 = (\log x)^2 \Leftrightarrow 2 \log x = (\log x)^2$$

Θέτουμε $\log x = y$

$$\text{Η εξίσωση γίνεται } 2y = y^2 \Leftrightarrow y^2 - 2y = 0$$

$$y(y-2) = 0$$

$$y = 2 \text{ ή } y = 0$$

$$\text{Για } y = 0, \text{ έχουμε } \log x = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

$$\text{Για } y = 2, \text{ έχουμε } \log x = 2 \Leftrightarrow x = 10^2 = 100$$

5.iv)

Να λυθεί η εξίσωση $\log(x^2 + 1) - \log x = \log 2$

Λύση

Περιορισμός: Πρέπει $x > 0$

$$\log(x^2 + 1) - \log x = \log 2 \Leftrightarrow \log \frac{x^2 + 1}{x} = \log 2$$

$$\frac{x^2 + 1}{x} = 2$$

$$x^2 + 1 = 2x$$

$$x^2 + 1 - 2x = 0$$

$$(x - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

6.i)

Να λυθεί η εξίσωση $5^x = 2^{1-x}$

Λύση

$$5^x = 2^{1-x} \Leftrightarrow 5^x = 2^1 \cdot 2^{-x}$$

$$5^x = \frac{2}{2^x}$$

$$5^x \cdot 2^x = 2$$

$$10^x = 2 \Leftrightarrow x = \log 2$$

6.ii)

Να λυθεί η εξίσωση $3^{x-1} = 2^{x+1}$

Λύση

$$3^{x-1} = 2^{x+1} \Leftrightarrow \frac{3^x}{3} = 2 \cdot 2^x$$

$$\frac{3^x}{2^x} = 6$$

$$\left(\frac{3}{2}\right)^x = 6$$

$$\log\left(\frac{3}{2}\right)^x = \log 6$$

$$x \log(1,5) = \log 6 \Leftrightarrow x = \frac{\log 6}{\log(1,5)}$$

7.

Να συγκριθούν οι αριθμοί:

i) $\log_3 2$ και $\log_3 5$

ii) $\log_{0,3} 5$ και $\log_{0,3} 7$

iii) $\log(x^2 + 1)$ και $\log 2x$

Λύση

i)

Θεωρούμε τη λογαριθμική συνάρτηση $f(x) = \log_3 x$

Επειδή η βάση είναι $a = 3 > 1$, η συνάρτηση είναι γνησίως αύξουσα.

Επομένως: $2 < 5 \Rightarrow f(2) < f(5) \Rightarrow \log_3 2 < \log_3 5$

ii)

Θεωρούμε τη λογαριθμική συνάρτηση $f(x) = \log_{0,3} x$

Επειδή η βάση είναι $a = 0,3 < 1$, η συνάρτηση είναι γνησίως φθίνουσα.

Επομένως: $5 < 7 \Rightarrow f(5) > f(7) \Rightarrow \log_{0,3} 5 > \log_{0,3} 7$

iii)

Περιορισμός: $x > 0$

Αποδεικνύουμε πρώτα ότι $x^2 + 1 \geq 2x$

Αρκεί $x^2 + 1 - 2x \geq 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 \geq 0$ που ισχύει

Θεωρούμε τη λογαριθμική συνάρτηση $f(x) = \log x$

Επειδή η βάση είναι $a = 10 > 1$, η συνάρτηση είναι γνησίως αύξουσα.

α) Όταν $x = 1$, τότε $x^2 + 1 = 2x$, οπότε $\log(x^2 + 1) = \log 2x$

β) Όταν $x \neq 1$, τότε $x^2 + 1 > 2x$, οπότε $f(x^2 + 1) > f(2x)$
δηλαδή $\log(x^2 + 1) > \log 2x$

8.

Ένα διάλυμα θεωρείτε **όξινο** αν $[H^+] > 10^{-7}$ και **βασικό** αν $[H^+] < 10^{-7}$. Να βρείτε τις αντίστοιχες ανισότητες για το pH.

Λύση

$$[H^+] > 10^{-7} \Leftrightarrow \log[H^+] > \log 10^{-7}$$

$$\log[H^+] > -7$$

$$-\log[H^+] < 7 \Leftrightarrow \text{pH} < 7$$

Επομένως το **όξινο** διάλυμα έχει $\text{pH} < 7$ και το **βασικό** έχει $\text{pH} > 7$

Β' Ομάδας

1.i)

Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση $f(x) = \ln|x|$

Λύση

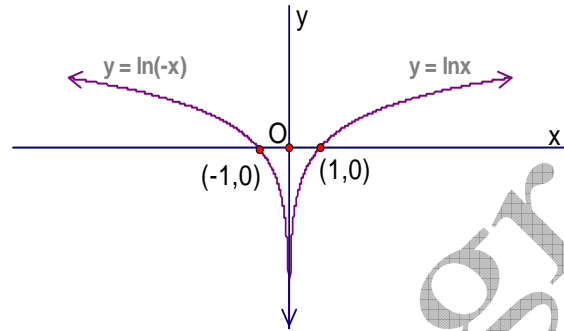
Πρέπει $|x| > 0 \Leftrightarrow x \neq 0$

Άρα πεδίο ορισμού είναι

$$\mathbb{R}^* = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$$

$$f(-x) = \ln|-x| = \ln|x| = f(x)$$

άρα η συνάρτηση είναι άρτια,
οπότε η γραφική της
παράσταση είναι συμμετρική
ως προς τον άξονα $y'y$.

Ο τύπος της συνάρτησης γράφεται $f(x) = \begin{cases} \ln x, & \text{όταν } x > 0 \\ \ln(-x), & \text{όταν } x < 0 \end{cases}$

Επομένως, η C_f προκύπτει από την καμπύλη με εξίσωση $y = \ln x$ και τη συμμετρική της ως προς τον άξονα $y'y$.

1.ii)

Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{2} \ln x^2$

Λύση

Πρέπει $x^2 > 0 \Leftrightarrow x \neq 0$

Άρα πεδίο ορισμού είναι

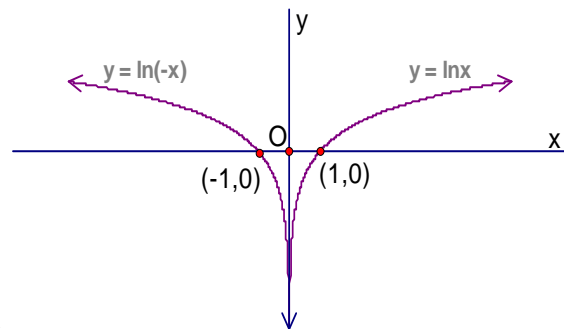
$$\mathbb{R}^* = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$$

$$f(x) = \frac{1}{2} \ln x^2 = \ln \sqrt{x^2} = \ln|x|$$

$$f(-x) = \ln|-x| = \ln|x| = f(x)$$

άρα η συνάρτηση είναι άρτια,

οπότε η γραφική της παράσταση είναι
συμμετρική ως προς τον άξονα $y'y$.

Ο τύπος της συνάρτησης γράφεται $f(x) = \begin{cases} \ln x, & \text{όταν } x > 0 \\ \ln(-x), & \text{όταν } x < 0 \end{cases}$

Επομένως, η C_f προκύπτει από την καμπύλη με εξίσωση $y = \ln x$ και τη συμμετρική της ως προς τον άξονα $y'y$.

1.iii)

Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση $f(x) = |\ln x|$

Λύση

Πρέπει $x > 0$

Άρα πεδίο ορισμού είναι

$$\mathbb{R}^* = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$$

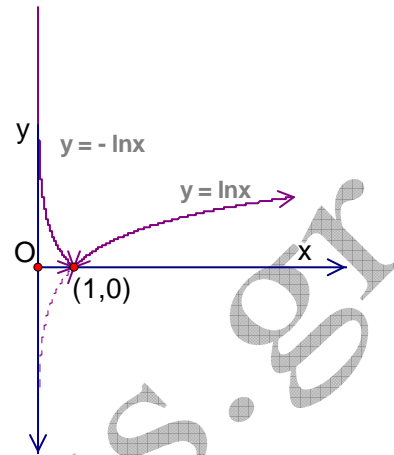
- Όταν $\ln x > 0$, δηλαδή όταν $x > 1$, τότε $|\ln x| = \ln x$, οπότε $f(x) = \ln x$
- Όταν $\ln x < 0$, δηλαδή όταν $x < 1$, τότε $|\ln x| = -\ln x$, οπότε $f(x) = -\ln x$

Άρα, ο τύπος της συνάρτησης γράφεται

$$f(x) = \begin{cases} \ln x, & \text{όταν } x \geq 1 \\ -\ln x, & \text{όταν } x < 1 \end{cases}$$

Επομένως, η C_f προκύπτει από την καμπύλη με εξίσωση $y = \ln x$ για $x \geq 1$ και

τη συμμετρική της ως προς τον άξονα $x'x$ για $0 < x < 1$

1.iv)

Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση $f(x) = \log(10x - 20)$

Λύση

Πρέπει $10x - 20 > 0 \Leftrightarrow$

$$10x > 20$$

$$x > 2$$

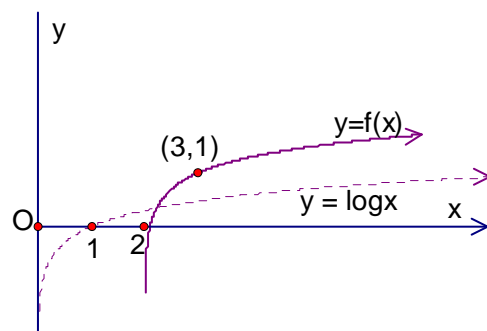
Άρα πεδίο ορισμού είναι το διάστημα $(2, +\infty)$

$$f(x) = \log(10x - 20) \Leftrightarrow$$

$$f(x) = \log[10(x - 2)]$$

$$f(x) = \log 10 + \log(x - 2)$$

$$f(x) = 1 + \log(x - 2)$$

Άρα η C_f προκύπτει από την καμπύλη με εξίσωση $y = \log x$ μεταφέροντάς τη κατά 1 μονάδα επάνω και 2 δεξιά.

2.i)

Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$ είναι περιττή.

Λύση

Εύρεση του πεδίου ορισμού

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $x + \sqrt{x^2 + 1} > x + \sqrt{x^2} = x + |x| \geq 0$

αφού $|x| \geq -x$, δηλαδή $x + |x| \geq 0$

Άρα το πεδίο ορισμού της f είναι το \mathbb{R} .

Επομένως, για κάθε $x \in \mathbb{R} \Rightarrow$ και $-x \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} f(-x) &= \ln(-x + \sqrt{(-x)^2 + 1}) = \ln(-x + \sqrt{x^2 + 1}) \\ &= \ln \frac{(\sqrt{x^2 + 1} - x)(\sqrt{x^2 + 1} + x)}{\sqrt{x^2 + 1} + x} \\ &= \ln \frac{x^2 + 1 - x^2}{\sqrt{x^2 + 1} + x} \\ &= \ln \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1} + x} \\ &= \ln 1 - \ln(\sqrt{x^2 + 1} + x) = 0 - f(x) = -f(x) \end{aligned}$$

Άρα η συνάρτηση είναι περιττή.

2.ii)

Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \ln \frac{1-x}{1+x}$ είναι περιττή.

Λύση

Εύρεση του πεδίου ορισμού

$$\text{Πρέπει } \frac{1-x}{1+x} > 0 \Leftrightarrow (1-x)(1+x) > 0$$

$$1-x^2 > 0$$

$$x^2 < 1 \Leftrightarrow |x| < 1 \Leftrightarrow -1 < x < 1$$

Άρα $D_f = (-1, 1)$, το οποίο είναι συμμετρικό ως προς την αρχή των αξόνων, άρα για κάθε $x \in D_f \Rightarrow$ και $-x \in D_f$

$$\begin{aligned} f(-x) &= \ln \frac{1-(-x)}{1+(-x)} = \ln \frac{1+x}{1-x} \\ &= \ln \frac{1}{\frac{1-x}{1+x}} \\ &= \ln 1 - \ln \frac{1-x}{1+x} = 0 - f(x) = -f(x) \end{aligned}$$

Άρα η συνάρτηση είναι περιττή.

3.

Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ οι αριθμοί $\log 178$, $\log \sqrt{81(2^x + 2 \cdot 3^x)}$, $x \log 3$ με τη σειρά που δίνονται είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου;

Λύση

$$\text{Πρέπει και αρκεί } 2 \log \sqrt{81(2^x + 2 \cdot 3^x)} = \log 178 + x \log 3 \Leftrightarrow$$

$$\log \sqrt{81(2^x + 2 \cdot 3^x)}^2 = \log 178 + \log 3^x$$

$$\log \sqrt{81(2^x + 2 \cdot 3^x)}^2 = \log(178 \cdot 3^x)$$

$$81(2^x + 2 \cdot 3^x) = 178 \cdot 3^x$$

$$81 \cdot 2^x + 162 \cdot 3^x = 178 \cdot 3^x$$

$$81 \cdot 2^x = 16 \cdot 3^x$$

$$\frac{2^x}{3^x} = \frac{16}{81} \Leftrightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^x = \left(\frac{2}{3}\right)^4 \Leftrightarrow x = 4$$

4.

Αν $\log_a \beta = \log_\beta \gamma \cdot \log_\gamma \alpha$ δείξτε ότι $\alpha = \beta$ ή $\alpha = \frac{1}{\beta}$

Λύση

Περιορισμοί $\alpha, \beta, \gamma > 0$ και $\alpha, \beta, \gamma \neq 1$ τότε

$$\log_a \beta = \log_\beta \gamma \cdot \log_\gamma \alpha \Leftrightarrow \frac{\log \beta}{\log \alpha} = \frac{\log \gamma}{\log \beta} \cdot \frac{\log \alpha}{\log \gamma} \Leftrightarrow$$

$$(\log \beta)^2 = (\log \alpha)^2 \Leftrightarrow$$

$$\log \beta = \log \alpha \quad \text{ή} \quad \log \beta = -\log \alpha \Leftrightarrow$$

$$\log \beta = \log \alpha \quad \text{ή} \quad \log \beta = \log \alpha^{-1} \Leftrightarrow \alpha = \beta \quad \text{ή} \quad \alpha = \frac{1}{\beta}$$

5.i)

Να λύσετε την εξίσωση $\log \sqrt{x} = \sqrt{\log x}$.

Λύση

Περιορισμοί: Πρέπει $x > 0$ και $\log x \geq 0 \Leftrightarrow$
 $x > 0$ και $x \geq 1 \Leftrightarrow x \geq 1$

$$\log \sqrt{x} = \sqrt{\log x} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \log x = \sqrt{\log x}$$

$$\log x = 2\sqrt{\log x}$$

$$\log^2 x = 4 \log x$$

$$\log^2 x - 4 \log x = 0$$

$$\log x (\log x - 4) = 0$$

$$\log x = 0 \quad \text{ή} \quad \log x - 4 = 0$$

$$x = 1 \quad \text{ή} \quad \log x = 4 \Leftrightarrow x = 1 \quad \text{ή} \quad x = 10^4$$

5.ii)

Να λύσετε την εξίσωση $\ln^4 x - 5 \ln^2 x + 4 = 0$

Λύση

Θέτουμε $\ln^2 x = y$.

Η εξίσωση γίνεται $y^2 - 5y + 4 = 0$

Ρίζες: $y = 1$ ή $y = 4$

α) για $y = 1$ έχουμε $\ln^2 x = 1 \Leftrightarrow \ln x = 1$ ή $\ln x = -1 \Leftrightarrow$
 $x = e$ ή $x = e^{-1}$

β) για $y = 4$ έχουμε $\ln^2 x = 4 \Leftrightarrow \ln x = 2$ ή $\ln x = -2 \Leftrightarrow$
 $x = e^2$ ή $x = e^{-2}$

6.

Να αποδείξετε ότι $x^{\log 5} = 5^{\log x}$ και στη συνέχεια να λύσετε την εξίσωση
 $5^{2\log x} = 5 + 4x^{\log 5}$

Λύση

$$x^{\log 5} = 5^{\log x} \quad \log(x^{\log 5}) = \log(5^{\log x})$$

$$\log 5 \cdot \log x = \log x \cdot \log 5 \quad \text{που ισχύει}$$

Η εξίσωση γράφεται $(5^{\log x})^2 = 5 + 4x^{\log 5}$

Θέτουμε $x^{\log 5} = 5^{\log x} = y$

Η εξίσωση γίνεται $y^2 = 5 + 4y \quad y^2 - 4y - 5 = 0 \quad y = 5 \quad \text{ή} \quad y = -1$

α) για $y = 5$ έχουμε $5^{\log x} = 5^1 \quad \log x = 1 \quad x = 10$

β) για $y = -1$ έχουμε $5^{\log x} = -1$ που είναι αδύνατη

7.i)

Να λύσετε το σύστημα $\begin{cases} \log(xy) = 4 \log 2 \\ \log x \cdot \log y = 3(\log 2)^2 \end{cases}$

Λύση

Περιορισμοί: $x > 0$ και $y > 0$

$$\begin{cases} \log(xy) = 4 \log 2 \\ \log x \cdot \log y = 3(\log 2)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \log x + \log y = 4 \log 2 \\ \log x \cdot \log y = 3(\log 2)^2 \end{cases}$$

Αναζητάμε δύο αριθμούς, τους $\log x$ και $\log y$, με άθροισμα $4 \log 2$ και γινόμενο $3(\log 2)^2$.

Αυτοί οι αριθμοί είναι οι $\log 2$ και $3 \log 2$.

$$\text{Επομένως} \begin{cases} \log x = \log 2 \\ \log y = 3 \log 2 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \log x = 3 \log 2 \\ \log y = \log 2 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} x = 2 \\ \log y = \log 2^3 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \log x = \log 2^3 \\ y = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = 2 \\ y = 2^3 = 8 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} x = 2^3 = 8 \\ y = 2 \end{cases}$$

7.ii)

Να λύσετε το σύστημα $\begin{cases} xy=8 \\ \log y=2\log x \end{cases}$

Λύση

Περιορισμοί: $x > 0$ και $y > 0$

$$\begin{cases} xy=8 \\ \log y=2\log x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} xy=8 \\ \log y=\log x^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} xy=8 \\ y=x^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} xx^2=8 \\ y=x^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^3=8 \\ y=x^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=x^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=2^2=4 \end{cases}$$

7.iii)

Να λύσετε το σύστημα $\begin{cases} y=2x \\ 2\log y=\log x + \log 2 \end{cases}$

Λύση

Περιορισμοί: $x > 0$ και $y > 0$

$$\begin{cases} y=2x \\ 2\log y=\log x + \log 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y=2x \\ \log y^2=\log(2x) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} y=2x \\ y^2=2x \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} y=y^2 \\ y^2=2x \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} y=1 \\ y^2=2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y=1 \\ 1=2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y=1 \\ x=\frac{1}{2} \end{cases}$$

8.i)

Να λύσετε την ανίσωση $\log x^2 > (\log x)^2$

Λύση

Περιορισμός: $x > 0$

$$\log x^2 > (\log x)^2 \Leftrightarrow 2 \log x > (\log x)^2$$

Θέτουμε $\log x = y$

Η ανίσωση γίνεται $2y > y^2 \Leftrightarrow y^2 - 2y < 0$

Τριώνυμο αρνητικό, ετερόσημο του $a = 1$, άρα ο y εντός των ριζών 0 και 2.

$$\begin{aligned} 0 < y < 2 &\Leftrightarrow 0 < \log x < 2 \\ &\log 1 < \log x < \log 100 \\ &1 < x < 100 \end{aligned}$$

8.ii)

Να λύσετε την ανίσωση $\log(x^2 - 4) < \log 3x$

Λύση

$$\begin{aligned} \text{Περιορισμός: } 3x > 0 \text{ και } x^2 - 4 > 0 &\Leftrightarrow \\ x > 0 \text{ και } x^2 > 4 & \\ x > 0 \text{ και } |x| > 2 & \\ x > 0 \text{ και } x < -2 \text{ ή } x > 2 &\Leftrightarrow x > 2 \quad (1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \log(x^2 - 4) < \log 3x &\Leftrightarrow x^2 - 4 < 3x \\ &x^2 - 3x - 4 < 0 \\ &-1 < x < 4 \quad (2) \end{aligned}$$

Συναλήθευση των (1), (2) $2 < x < 4$

8.iii)

Να λύσετε την ανίσωση $x^{\log x} > 10$

Λύση

Περιορισμός: $x > 0$ **(1)**

$$x^{\log x} > 10 \Leftrightarrow \log(x^{\log x}) > \log 10$$

$$\log x \cdot \log x > 1$$

$$\log^2 x > 1$$

$$|\log x| > 1 \Leftrightarrow \log x < -1 \quad \text{ή} \quad \log x > 1$$

$$x < 10^{-1} \quad \text{ή} \quad x > 10$$

$$x < \frac{1}{10} \quad \text{ή} \quad x > 10 \quad \mathbf{(2)}$$

Συναλήθευση των (1), (2): $0 < x < \frac{1}{10} \quad \text{ή} \quad x > 10$

9.

Δείξτε ότι $\log_2 3 > \log_6 9$

Λύση

$$\log_2 3 > \log_6 9 \Leftrightarrow \frac{\log 3}{\log 2} > \frac{\log 9}{\log 6}$$

$$\frac{\log 3}{\log 2} > \frac{\log 3^2}{\log(2 \cdot 3)}$$

$$\frac{\log 3}{\log 2} > \frac{2 \log 3}{\log 2 + \log 3}$$

$$\log 3(\log 2 + \log 3) > 2 \log 2 \log 3$$

$$\log 3 \log 2 + (\log 3)^2 > 2 \log 2 \log 3$$

$$(\log 3)^2 - \log 2 \log 3 > 0$$

$$\log 3(\log 3 - \log 2) > 0$$

πράγμα που ισχύει αφού $\log 3 > 0$ και $\log 3 > \log 2$

10.

Να αποδείξετε ότι, για οποιαδήποτε $\alpha, \beta > 0$ με $\alpha \neq \beta$, ισχύει :

$$\alpha^\alpha \cdot \beta^\beta > \alpha^\beta \beta^\alpha$$

Λύση

Αρκεί να αποδείξουμε ότι $\log(\alpha^\alpha \cdot \beta^\beta) > \log(\alpha^\beta \beta^\alpha)$

$$\log \alpha^\alpha + \log \beta^\beta > \log \alpha^\beta + \log \beta^\alpha$$

$$\alpha \log \alpha + \beta \log \beta > \beta \log \alpha + \alpha \log \beta$$

$$\alpha \log \alpha + \beta \log \beta - \beta \log \alpha - \alpha \log \beta > 0$$

$$\alpha(\log \alpha - \log \beta) - \beta(\log \alpha - \log \beta) > 0$$

$$(\log \alpha - \log \beta)(\alpha - \beta) > 0$$

- Όταν $\alpha > \beta$ τότε $\alpha - \beta > 0$ και $\log \alpha > \log \beta \Rightarrow$
 $\alpha - \beta > 0$ και $\log \alpha - \log \beta > 0 \Rightarrow$
 $(\log \alpha - \log \beta)(\alpha - \beta) > 0$
- Όταν $\alpha < \beta$ τότε $\alpha - \beta < 0$ και $\log \alpha < \log \beta \Rightarrow$
 $\alpha - \beta < 0$ και $\log \alpha - \log \beta < 0 \Rightarrow$
 $(\log \alpha - \log \beta)(\alpha - \beta) > 0$